

A VÁROSVÉDŐ

honlap: www.avarosvedo.hu • drótposta: avarosvedo@freemail.hu

Védett lett a Kakukk-hegy

Magaspart

Érd utolsó, még be nem épített természeti területei igen értékesek, számos védett növény- és állatfaj élőhelyei. Az egyik terület értékeit szakmai körökben már országos szinten is jegyzik, és végre hivatalosan is elismerték: március utolsó napjaiban, rendeletben nyilvánította védetté a Környezetvédelmi és Vízügyi Miniszter a Kakukk-hegyet.

A Duna ártere felett magasodó Kakukk-hegy, a Mezőföld északkeleti sarkát alkotó Érd-százhalombattai táblarög északi széle. A védetté nyilvánított terület, a Kakukk-hegy meredek északi lejtője.

Az Érd – Százhalombatta közötti magaslat 2-4 millió éves pannon időszi agyag, homok, homokkő üledékrétegekből és az azt követő jégkor porból kialakult löszből épült fel. Ezt a hajdani tófeneket a belső erők kiemelték, majd a Duna két oldalról is belevágódott, meredek lejtőket és pusztuló magaspartokat létrehozva.

Az elmúlt négyezer évben az ember vált a meghatározó felszínformáló tényezővé: a kiirtott erdők helyén, szántott, legeltetett, szőlősöket és gyümölcsösöket telepített, sáncokat épített, bányákkal bontotta meg a táj egységét.

Az elmúlt évtizedekben csökkent a földhasználat, parlaggá váltak a korábban művelt földek. A környező meredek falakról, az alig járható lejtőkről az ősi élővilág maradványai: virágban gazdag gyepek, cserjések foglalják vissza hajdani birodalmukat. A Kakukk-hegy meredek lejtője is egy ilyen menedék, ahonnan - ha ésszerűen gazdálkodunk jövőnkkel, a földterületekkel - visszatelepülhet az eredeti élővilág, hogy helyre hozza azt a hibát, amit az évszázadok során, és azóta is folyamatosan elkövetünk.

Folytatás a 3. oldalon

A kollektív tudat

Édesapámmal sétáltam Temesvár főterén – hat vagy hét éves lehettem –, miután leszálltunk a villamosról, addig böngyörgettem a villamosjegyet, hogy eldobtam. Egy idős néni fölvette, utánunk szólott, nagyon kedvesen, de határozottan: – Kislány, ez a város szép, tiszta város, itt nem szemetelünk, te se tedd! Az élmény meghatározó volt...

Május 1-jén, a kétnapos majálison nagyon sokan voltak az Alsó utcában. Tudom, hogy az ÉKF munkatársai fölkeltek kedden hajnalban, hogy összeszedjék az előző napi szemetet: pillepalackot, nejlon zacskót, papírtálcát, csikket, miközben az utca tele volt kihelyezett kukákkal, kukás zsákokkal. (Más kérdés, hogy a dohányosok rákényszerülnek eldobni a csikket, hiszen nincsenek erre a célra rendszeresített hamvvedrek az egész városban.) Ez a dolguk? Igen, ezért kapják a fizetésüket, ami valószínűleg minimálbér. De, hogy nekik is lehetett volna munkaszüneti nap, arra kevesen gondolunk.

A művelődési ház előtti téren „lődörögve” elkezdtem szedegetni a nagyobb szemetet. Mellém szegődött egy kicsi fiútalan nem volt még hat vagy hét éves – és azt mondta, segít... Miután végeztünk, elmentünk kezét mosni és beszélgettünk. Megkérdezte, miért álltam neki takarítani? Mondtam, azért, mert zavar. De, hát majd összeszedik... Igen, éjszaka, de most még csak dél van, egész délután és este itt éktelenkedne, ha nem szedném össze és engem zavar, téged nem? Hát – jött a bizonytalan válasz – annyira nem.

Ha arra már nem tudjuk rászoktatni a felnőtteket, hogy ne dobálják el a majális-sörözés melléktermékeit, legalább a gyerekeket neveljük úgy, hogy a hulladék a kukába való. Ha egy-egy társaságban akad valaki, akit zavar, jó példával, lehajolva, fölszedve, kedvesen talán rá tudja venni a környezetet, hogy magáénak érezze a helyet, otthonának, ahol magától érthetően nem szemetel.

Hogy ez az önkéntes kisfiú meg tudja-e győzni egyetlen társát, netán a szüleit, hogy ne szemeteljenek, nem tudom, de ha egyre többen leszünk, akik erre figyelmeztetjük a környezetünkben élőket, akár úgy hogy elmegyünk takarítani a Fundokliába, a város utcáiba, akár úgy, hogy látványosan lehajolunk és felvesszük a szemetet, vagy megkérjük azt, aki eldobja, hogy ne tegye, talán helyére kerül a szemét a kollektív tudatban is.

Bartos Csilla

**Ön adója 1%-ával támogathatja a közhasznú
Környezetvédő Egyesületet 18692354-1-13**

1% az egyházaknak, 1% a civileknek

Tisztelt Adózó! Kívülállóként sok ember számára az egyház kifejezés azonos a vallással: "az egyház az a hely, ahova az emberek templomba járnak". Ez az 1%-os kampányanyag azt szeretné elmondani, hogy a fenti megfogalmazás csak a jéghegy csúcsát veszi észre, mert a vallás hirdetése mindannyiunk számára kézzelfogható, "világi" eredményekkel is szolgálhat a hétköznapokban.

Ma Magyarországon több mint egymillió ember kerül évente közvetlen kapcsolatba az egyházközösségek társadalmi munkájával. Sokan itt gyakorolják szakmájukat, mások tanulóként, betegként, rászorultként találkoznak az egyházi intézményekkel. Az általunk végzett szolgálat természetesen áttételesen még több embert érint. Oktatás, szociális munka, lelki- és testi beteggondozás; olyan területeken dolgozunk, melyek egy öregedő és elbizonytalanodott társadalom számára a legtöbb feladatot adják.

Függetlenül az állampolgárok világnézetétől, egy társadalom sem teheti meg, hogy magára hagyja az elesetteket, az alkoholistákat, a drogosokat, az öregeket és a fiatalokat. Arra kérjük, legyen szolidáris küldetésünkkel és segítse társadalmi, szociális munkánkat.

Az 1%-os felajánlás nem adakozás! Önnek külön teherként nem jelent. Intézményeink, munkatársaink számára viszont anyagi és erkölcsi szempontból is létfontosságú ez a segítség!

Éljen a lehetőséggel, adjon egy bizalmi szavazatot!

Adója 1%-ával támogassa az egyházak társadalmi munkáját!

Technikai számok:

Magyar Katolikus Egyház: 0011

Magyarországi Református Egyház: 0066

Magyarországi Evangélikus Egyház: 0035

Buddhista Misszió: 0341

www.katolikus.hu

www.reformatus.hu

www.evangelikus.hu

www.buddhizmus.hu

www.erdcenter.hu

A VÁROSVÉDŐ

a Környezetvédő Egyesület hírlevele

III. évfolyam 3. szám

Kiadó: Környezetvédő Egyesület Érd

Felelős kiadó az Egyesület elnöke

Szerkesztő: Bartos Kornélia Csilla

www.avarosvedo.hu

drótposta: avarosvedo@freemail.hu

Telefon: 06-30-328-2750

Az ÉRDI CIVIL FÓRUMOT alkotó non-profit szervezetek kéri a tisztelt adófizetőket, hogy szja-juk 1% -ával támogassák az alábbi szervezeteink valamelyikét.

név	adószám
Tusculanum Alapítvány	19186371-1-13
Érdi Alkotók és Műv. Pártolók Egyesülete	18703681-1-13
Alapítvány a Gyermekek Eg. Nevelésért	19181895-1-13
Érdi Birkózókért Alapítvány	18680494-1-13
Tusculanumi Nyugdíjas Egyesület	18703698-1-13
Meseház Alapítvány	18672655-1-13
Lehetőség a felzárkózáshoz Alapítvány	18677942-1-13
Emberi Hang Alapítvány	18681495-1-13
Mozgáskorlátozottak Érd és K. Egyesülete	18704716-1-13
Tigers Sportegyesület	18692921-1-13
Bonton Tánc Sport Egyesület	18667431-1-13
Jovicza Ignác Alapítvány	19182803-1-13
Környezetvédő Egyesület Érd	18692354-1-13
Napra Forgó Kht.	20636571-2-13
Együtt Egészségesen Alapítvány	18676305-1-13
Egymásért Alapítvány	19175625-1-13
Fészek Egyesület	18663664-1-13
Művelt Generációkért Alapítvány	18669055-1-13
Érdi Gimnázium Alapítvány	19177933-1-13
Sirius Állat-és Környezetvéd. Alapítvány	18707379-1-13
Poly-Art Alapítvány	18667369-1-13
A Jövő Iskolája Magyarországi Alapítványa	18687903-1-13
Lámpás 92' Közhasznú Alapítvány	18662041-1-13
Érd-Óváros Szt.Mihály Alapítvány	18702147-1-13
FOR-FA Csemete Alapítvány	18674671-1-13
Parkváros Óvodás Gyermekeiért Alapítvány	18680126-1-13
Bolyai János Alapítvány	18666083-1-13
Vincellér Alapítvány	19185552-1-13
Érd Zenekultúrájáért Alapítvány	18664256-1-13
Pro Scola Et Juventute Alapítvány	19184726-1-13
Mátyás Király Alapítvány	18678479-1-13
Fenyves Alapítvány	18689280-1-13
Meseház Alapítvány	18672655-1-13
Kisherceg Gyermekalapítvány	18675744-1-13
Polihistor Alapítvány	18691559-1-13
Tündérváros Alapítvány	18698381-1-13
Hétszínvirág Alapítvány	18683040-1-13
Junior Haliday Sportegyesület	18690792-1-13
Mustármag Magyar Rákellenes Liga	19653417-1-13
Vörösmarty Mihály Gimnázium Alapítvány	18673890-1-13
Sportiskola Alapítvány	19178972-1-13

Előadássoroztunk zárása

Szerényi Gábor és Halász Antal voltak az előadói a Környezetvédő Egyesület által szervezett előadássorozat zárórendezvényének. Szerényi tanár úr elmondta, hogy eredeti elgondolása szerint a Magyarországi települések védett természeti értékei című könyvvel példálózott volna, mely szerint Érdnek 1, azaz egy védett értéke van, az is magántulajdonban: a Czabai-kert, míg nálunk nagyságrendekkel kisebb településeken tucatjával védik környezetük – lehet, hogy csak számukra – fontos értékeit. De egy öreg fát, érdekes sziklaalakzatot nem lehet pusztán anyagiasan szemlélni: egy településnek kell valami, amit védeni lehet, amire büszkének lehetünk, amit mutogathatunk, ahová kimehetünk sétálni, ahol összegyűlhetünk.

Érd eddig nagyon mostohán bánt értékeivel, Szerényi tanár úr szerint a Fundoklia-völgy jószerevével eljutott arra a pontra, amikor szinte visszafordíthatatlan lett a pusztulás. Egy reményünk támadt azonban: mint már beszámoltunk róla, a Kakukk-hegyet természetvédelmi területté nyilvánították. Nem volt egyszerű az ügy, több éves előkészítő munka hozta meg a

gyümölcsét, amelyet Szerényi Júlia kezdett el. Halász Antal a környezetvédelem törvényi szabályozását ismertette a hallgatósággal. Mint megtudtuk, mára eljutottunk oda, hogy sokszor nem tudja a jobb kéz, mit csinál a bal. Régebben mintegy negyvenöt különböző hatósági engedély kellett, most viszont szinte semmilyen információáramlás sincs a különböző természetvédelmi szervek között, így fordulhat elő, hogy sorra-rendre építési engedélyeket adnak ki természetvédelem alatt álló területekre, mint az Érden, a Fundoklia-völgyben is történt.

Az előadások közben is és után is ötletbörze volt: ki mit javasol Érd védett és ezután védendő területei számára? Sok javaslat érkezett a Duna-parttal, a Kakukk-heggyel és a Fundoklia-völgygel kapcsolatban. Szinte mindenki egyetértett azzal, hogy első teendő néhány tábla kihelyezése, amely közli a látogatóval, hogy védett területen jár. Erre az elmúlt néhány évtized alatt még nem jutott pénz. Reméljük, hamarosan megjelennek a táblák. Rendezni kell a tulajdonviszonyokat, és mivel az EU a legtöbb pénzt környezetvédelemre adja, sürgősen el kell kezdeni a pályázatok előkészítését.

Honlapajánló: dendromania.hu

Magyarország legnagyobb famatuzsálemeit igyekezett összegyűjteni ezen a honlapon Pósfai György. Az összeállítás alapja a „Magyarország legnagyobb fái – Dendrománia” című könyv.

Dévai Szent Ferenc Alapítvány

Bankszámlaszám:

10300002-20145639-00003285

Közlemény: ebédlő tetőttere

Adószám: 18106802-1-41

(amennyiben adója 1%-át ajánlaná)

Madarak és Fák

Napja

május 10-én 17 órakor

a Szepes Gyula Művelődési Központban

Vadvirágok –

vetítés Würth Pál képeiből

**az Érdi Környezetvédő Egyesület
fotópályázatának eredményhirdetése és**

kiállításmegnyitó

A kiállítást megnyitja:

Várhegyi István, újságíró

Védett lett a Kakukk-hegy

Zöldike

Folytatás az 1. oldalról

A Kakukk-hegy és környezete, az alföldi löszhátak és a hegylábi löszlejtők élővilágát, a tatárjuharos lösztölgyes és szegélycserjéseinek, illetve gyepeinek fajait őrzi. Ezt az életközösséget szinte teljesen eltüntette az emberi tevékenység. Itt Érden is csak a nehezen járható, meredek lejtőkön maradt fent.

A lösztölgyes névadó faja, a tatárjuhar (*Acer tataricum*) csak az ártér magasabb részén, a gát közelében található. Tavasszal fehérlő virágfürtjeivel, nyáron pirosló terméseivel,

összel vérvörös leveleivel hívja fel magára a figyelmet. Feljebb, a Kakukk-hegy meredek oldalában a lösztölgyesnek csak foltjai maradtak fenn. Igazi erdős pusztai kép tárul elénk, bár jelentősen magán hordozza az emberi tevékenység nyomait. A lejtő felső részein másodlagosan kialakult akácok, orgonások hódítanak, de a gyorsan kiszáradó peremeken, dombháton védett értékekben gazdag löszgyepeket láthatunk. A hegy aljában cserjék izgalmas sokasága alkot sűrű bozótost. A rózsák, galagonyák tengerében említésre érdemes a pukkanó dudafürt (*Colutea arborescens*), amely sárga virágpillangóival, felfűjt, halványzöld, majd pirosló hüvelyterméseivel tavasztól ősziig díszíti a cserjést. A lösztölgyes szegélycserjéjeként számon tartott, fényes levelű, alacsony növényű csepleszmedgy (*Cerasus fruticosa*) kisebb-nagyobb csoportokban bukkán elénk.

A bokrok közti füves részekben jelentős állománya él a **bíboros kosbor** nevű orchideának (*Orchis purpurea*). Némelyik példánynak 20-30 cm-es virágfüzérét is megcsodálhatjuk. Ugyancsak a hajdani erdőt jelzi a nagy, fehér virágú **erdei szellőrózsa** (*Anemone sylvestris*) néhány sarjtelepe.

A viszonylag hamar kiszáradó talaj, és a korábban alkalmanként előforduló fakivágások, hajdani legeltetés és kaszálás miatt, állandósulni tudtak az irtásokon kialakult lejtőgyepek. Itt, az északi kitettségnek és a lösznek köszönhetően a **szálkaperjegyep** és a **lőszpusztagyep** fajai képeznek tarka virágszőnyeget. E különleges fekvésű területen több növényritkaság lelt menedéket, így látható a **bíbor sallangvirág** (*Himantoglossum caprinum*), amely egy fokozottan védett orchidea, és egy másik orchidea is, a jelentéktelen külsejű, ám hegyvidéki jellege miatt különlegességnek számító **zöldike** (*Coeloglossum viride*). Megtalálható még a kora tavasszal aranylóan virágzó **tavaszi hérics** (*Adonis vernalis*), a kékes-lilás virágú, prémben burkolódzó **leánykőköröcsin** (*Pulsatilla grandis*), többféle színben pompázó **apró nőszirm** (*Iris pumila*).

Majd a tavasz második felétől a nyár közepéig láthatjuk a citromos illatú **nagyezerjőfüvet** (*Dictamnus albus*), a rózsás-pirosas virágú **nagy pacsirtafüvet** (*Polygala major*) és a **macskahekrét** (*Phlomis tuberosa*), a **selymes és hengeres peremizst** (*Inula oculus-christi*, *I. germanica*), a **sárga lent** (*Linum flavum*), vagy a fehér virágfürtű **nyúlánk sármát** (*Ornithogalum pyramidale*). A sok védett faj mellett olyan szép virágok is láthatók, mint az

ezüstös hajtású, sárga, pillangósvirágú buglyos zanót (*Cytisus austriacus*), a pirosló here (*Trifolium rubens*), a piros, ajakos virágú bakfű (*Betonica officinalis*), vagy a sárga, fészekvirágzatú kardos peremizs (*Inula ensifolia*), mindez **árvalányhajak** (*Stipa* sp.) tömegében. A területen az őzek és a rókák mellett, védett hüllőfajok is élnek: így a **rézszikló** (*Coronella austriaca*), a **fürgé és a zöld gyík** (*Lacerta agilis*, *L. viridis*). A hegyoldalban nyáron szinte mindig hallható a **búbos banka** (*Upupa epops*) upup-upup kiáltása. Persze a rovarvilág is igen gazdag, ráférne egy alaposabb kutatás...

A területet „felfedező” Szerényi Júlia, az akkori önkormányzat, majd a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság munkatársainak hosszú, kitartó munkája révén, közel 10 év után, végre védettséget kapott a lejtő. Nos akkor nézzük is meg, hogy mit tartalmaz ez a rendelet!

„ 9/2007. (III. 30.) KvVM rendelet az Érdi Kakukk-hegy természetvédelmi terület létesítéséről : A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint 85. § b) pontjában kapott felhatalmazás alapján a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 165/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § b) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva - az erdőkre vonatkozóan a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § g) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszterrel egyetértésben - a következőket rendelem el:

1. § Védetté nyilvánítom Érdi Kakukk-hegy természetvédelmi terület elnevezéssel az Érd 24575/1, 24576/1, 24593, 24599, 24602/1-2 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú, összesen 9,3 hektár kiterjedésű területet.

2. § A védetté nyilvánítás célja a Mezőföld mára elpusztult, illetve átalakult löszvegetációja Budapest közelében jelenleg ismert legnagyobb összefüggő maradványának, benne többek között a fokozottan védett bíbor sallangvirágnak és a ritkaságszámba menő védett zöldikének a megőrzése.

3. § (1) A terület természetvédelmi kezeléséért felelős szerv a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság.

A terület természetvédelmi kezelési tervében meghatározott tevékenységeket a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság és - erdő esetében - a külön jogszabály szerinti erdészeti hatósági nyilvántartásban szereplő erdőgazdálkodó együttesen látja el.

A terület természetvédelmi kezelési tervét a *melléklet* tartalmazza.

4. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Melléklet a 9/2007. (III. 30.) KvVM rendelethez

Az Érdi Kakukk-hegy természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

1. Gyakorlati természetvédelmi célkitűzések

Őrizze meg:

- a terület fajgazdagságban egyedülálló lösztársulásainak természetes mintázatát, annak teljes fajkészletével, különösen az alföldi körülmények között ritkának számító növény-előfordulásokkal [bíbor sallangvirág (*Himantoglossum caprinum*), zöldike (*Coeloglossum viride*)] együtt,

- a természetes és természetszerű élőhelyeket, növelje ezek kiterjedését,

- a jellegzetes földtani képződményeket és természetes felszínformákat, továbbá küszöbölje ki a talajdegradációs folyamatokat,

– biztosítsa a terület további, természetvédelmi célú kutatását.

2. Természetvédelmi stratégiák

– A löszgyepek fajgazdagságának és természetközeli struktúrájának fenntartása, területük növelése, a védett állat- és növényfajok (különös tekintettel a bíbor sallangvirágra és a zöldikére) egyedszámának, állományának fenntartása, illetve növelése.

– A degradált területeken lévő társulások fajkészletének és mintázatának közelítése a természetes állapothoz.

– A fás területeken az őshonos fajok kedvező elegyarányának beállítása.

– Az invazív fajok visszaszorítása, illetve terjedésük megakadályozása.

– A löszpusztai tölgyesek zavartalanságának biztosítása.

– A terület- és földhasználatnak a természetvédelem érdekei szerinti megfelelő korlátozása. A terület kiskertként való használatának megelőzése, illetve megszüntetése.

– A látogatás, valamint az oktatási és kutatási tevékenység a természetvédelem érdekeinek megfelelő korlátozása.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

A természetvédelmi kezelési módokra, korlátozásokra, tilalmakra vonatkozó előírásokat - a természetvédelmi kezelési tervek készítésére, készítőjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 30/2001. (XII. 28.) KöM rendelet 2. § (2) bekezdés c) pontjában, illetve mellékletének 7. pontjában meghatározottak szerint - a 3.1. és 3.2. fejezet tartalmazza.

3.1. Művelési ághoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Erdők kezelése

– A terület északnyugati részén (Érd 24575/1 és 24576/1 hrsz.) a nem őshonos fajok, különösen az akác és a bálványfa egyedeit kíméletes és egyenletes fahasználatok során mechanikus és kíméletes eszközökkel el kell távolítani, a holt faanyagot a területen kell hagyni. Törekedni kell a jelenlegi erdő területen - helyben szedett tölgyesek gyepszint kímélő mesterséges ültetésével - az élőhelyre jellemző lösztölgyes kialakítására.

Az erdőgazdálkodásra vonatkozó további részletes előírásokat az érvényes körzeti erdőterv tartalmazza.

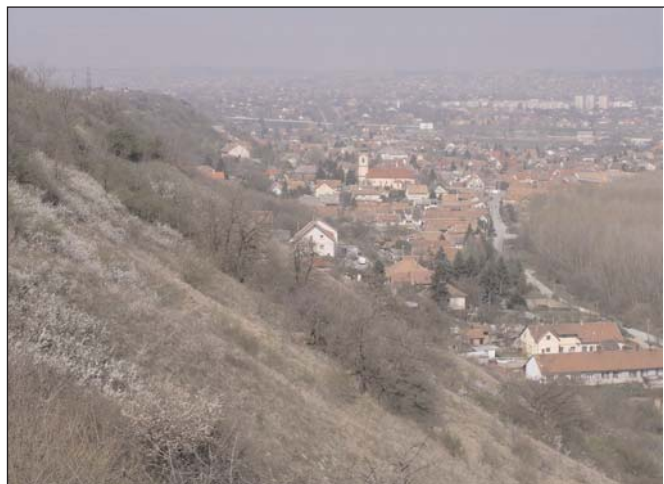
3.2. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása

– A Kakukk-hegy oldalában (Érd 24593 és 24599 hrsz.) a fajgazdag, természetközeli struktúrájú gyepterületeken megjelenő őshonos cserjéket és a fás területek széléről terjedő fásszárúakat ki kell vágni. Cserjefajok és nem őshonos fajok megjelenő egyedeit mechanikus és kémiai módszerek kombinálásával el kell távolítani a gyepterületekről. A löszpusztai tölgyes foltjait érintetlenül kell hagyni. E terület északkeleti sávjában az agresszíven terjeszkedő orgonát rendszeres kezeléssel kell visszaszorítani, az egyéb cserjefajok terjedését meg kell akadályozni.

– A terület délkeleti részén (Érd 24602/1-2 hrsz.) a cserjésben lévő gyepfoltokat mechanikus módszerekkel növelni kell, akár az őshonos fásszárú fajok rovására is. A gyepterületeket évente kézi erővel le kell kaszálni. A gyomfa fajok egyedeit mechanikus és kémiai módszerek kombinálásával kell eltávolítani a területről.

– A terület északnyugati részén (Érd 24575/1 és 24576/1 hrsz.) a nem őshonos fajok egyedeit mechanikus és kémiai eszközökkel el kell távolítani a záródott cserjésből. A feketefe-

nyő (*Pinus nigra*) kikelő magoncait mechanikus módszerekkel el kell távolítani.

– A beavatkozások során levágott növényi anyagot haladéktalanul el kell távolítani a területről.

– A fenti természetvédelmi kezelési tevékenységeket szeptember 1. után kell elvégezni.

– A terület szélén meg kell hagyni vagy ki kell alakítani egy őshonos fajokból álló cserje sávot.

– A terület eseti engedéllyel látogatható, illetve vehető igénybe oktatási, bemutatói célra. A területen csak a védelem érdekeivel összefüggő kutatások végezhetőek, továbbá csak a természetvédelmi kezelésekhez szükséges terület- és földhasználat lehetséges.

3.2.2. Látogatás, oktatás és bemutató

– A terület a természetvédelmi hatóság előzetes eseti engedélyével látogatható, illetve vehető igénybe oktatási, bemutatói célra.

3.2.3. Kutatás, vizsgálatok

– A területen csak a természetvédelmi célkitűzések elérését elősegítő, azt támogató kutatások végezhetőek.

– A kutatást végzőnek a kutatás eredményeit tartalmazó kutatási jelentés egy példányát az illetékes természetvédelmi hatóság és a nemzeti park igazgatóság részére el kell juttatnia.

– A területen évente bíbor sallangvirág és a zöldike fajok tekintetében állományszámlálást kell végezni.

3.2.4. Terület- és földhasználat

– A területen tilos a mezőgazdasági művelés, a gazdasági célú erdőhasználat, a vadgazdálkodás, valamint az ipari és a bányászati tevékenység.

– Épület, építmény, sportpálya, vonalas infrastruktúra, illetve közmű eleme a területen nem létesíthető.

– A terület határán kizárólag a tájba illő kerítés építhető.”

Íme a végeredmény... a kezelési terv fejezi be a védetté nyilvánítást, az abban foglaltakkal szabályozható a terület. Ez az, ami a Fundoklia-völgyénél nem lett rendeletben szabályozva, így számos félreértést szült az elmúlt 8 évben. A Kakukk-hegy esetében fontos az a pont, amely arról rendelkezik, hogy a terület csak korlátozottan, engedéllyel látogatható. Ez azért fontos, mert az “átlagos” látogató észre sem venné azokat az értékeket, amelyek az Érdi Kakukk-hegy T.T. különlegességei. Ezért a területnek célszerű csak a tetejére menni, onnan nagyszerű panoráma nyílik a tájra és Ófalura is. Rajtunk, az Önkormányzaton, no meg az építési hatóságunkon – hiszen az új építési engedélyek kiadásánál már tekintettel kell lenni a védett területre is - áll, hogy meddig gyönyörködhetiünk e látványban...

A butaság gyilkolja a védett madarakat

A fokozottan védett sasok után már a védett holló és a vetési varjú ellen is hadjáratot indítottak: Siófok közelében fél tucat mérgezőstől elhullott védett madarat találtak. A vadgazdáknak és a mezőgazdászoknak állhatnak útjában a madarak, bizonyítani azonban lehetetlen.

Miért zavar valakit a sas? Mert megeszi a nyulat, ezért konkurenciát jelenthet a vadászoknak – mondta el a FigyelőNetnek Palatitz Péter, a Magyar Madártani Egyesület (MME) szakértője. A varjú kárt okozhat a mezőgazdaságban, amikor például drótférgek után kutatva kifordítja a földből a kukoricát. Senki nem gondolhatja azonban komolyan, hogy a hazánk területén élő párszáz sas minimálisan is veszélyeztethet bármilyen nyúlpopulációt – tette hozzá.

Ezek alapján a vadgazdálkodás és a mezőgazdaság roszszul felfogott érdeke lehet a madarak pusztítása. Városokban például azért üldözik a varjakat, mert lármásak, és meglepő módon telepeik alá piszkítanak. A megtorlás azonban sokkal durvább, mint az elszenvedett "sérelmek" – fogalmazott Palatitz.

Az emberekkel meg kellene értetni, hogy természetes rendszerben gazdálkodnak, amelyben korántsem ők az egyetlen szereplők. Együtt kell élni a madarakkal, amelyek amúgy sem jelentős vetélytársak, sőt, a "kártevők" pusztításával hasznat is hajtanak. A mérgezési esetek egyedül az emberi kapzsiságról és tájékozatlanságról árulkodnak, miközben helyrehozhatatlan károkat okoznak a természetben – fogalmazott a szak-

ember. Magyarországon jelenleg törvénytelen a természetbe mérget elhelyezni. A házilag tojásokba- vagy állattetemekbe injektált és kihelyezett mérgeanyagok illegálisak, bizonyos fajtáik, akár nagyon kis mennyiségben is komoly veszélyt jelenthetnek a védett állatfajokra és az emberre egyaránt – hívja fel a figyelmet az MME közleménye.

Az elkövetőt lehetetlen tetten érni, és a megelőzés sem jöhet szóba: kizárt dolog az ország területén megtalálni egy-egy mérgezett tojást, döglött állatot. Magyarországon még senkit nem ítétek el hasonló cselekményért, még a mérgezett csali és a madár pusztulása közötti kapcsolatot is nehéz jogi úton bizonyítani. Ezekben az esetekben ismeretlen tettes ellen indul nyomozás közveszély okozása vagy környezetkárosítás miatt.

A vetési varjak pusztítása túlmutat a fajt ért károsodáson: a fokozottan védett kék vércse ugyanis elhagyott varjúfészkekben költ, a varjútelepek megóvása ezért is különösen fontos. A vércsék állománya az elmúlt 10-15 évben drasztikusan, több mint 50 százalékkal csökkent, hosszú távú védelmük csak a vetési varjú telepek megőrzésével képzelhető el.

Mint korábban beszámoltunk róla, a ragadozó megmentésére pénzben kifejezve is hatalmas program indult: magyar nemzeti parkok 200 millió forintot nyertek a kék vércsék védelmére az Európai Unió Life pályázatán. A négy éves projekt célja, hogy hosszú távon megőrizze a meglévő kolóniákat.

www.fn.hu/index.php?id=3&cid=159300

Fűszer- és gyógynövények

GYÓGYNÖVÉNYEK A STRESSZ ENYHÍTÉSÉBEN I.

Mielőtt a túl sok kávéhoz, a nyugtatókhoz nyúlnánk testi - lelki terheink nyomására, próbáljuk ki a természetes gyógymódokat a feszültségek csökkentésére.

SZÍVERŐSÍTŐK A KERTBŐL I.

Galagonyatea napi fogyasztásával megelőzhetjük a szívpanaszok kialakulását. Hatóanyagait mellkasi fájdalmak és szívritmuszavarok megszüntetésére, magas vérnyomás csökkentésére használják. Beszerezni nem nehéz, hiszen nálunk vadon is megerem.

SZÍVERŐSÍTŐK A KERTBŐL II.

A fehér fagyöngy ágainak és leveleinek kivonatát elsősorban vérnyomáscsökkentő hatása miatt alkalmazzák, míg a sok jó tulajdonsággal rendelkező fokhagyma az egyik leghatékonyabb szerünk az érlemezés ellen.

POGÁNY BORS

A magyar konyha oly jellegzetes erős fűszere a közhiedelemmel ellentétben az egészséges gyomornak nem hogy árt, hanem még védi is azt, sőt emésztésserkentő hatású. Csípősségéért felelős hatóanyaga kellemes közérzetet okoz, fájdalmat csillapít, reumások és hideg lábúak is hasznát vehetik.

ZSÁLYA, A TOROKFÁJÁS HÁZISZERE

A zsálya nemcsak kedvelt fűszer, hanem az egyik legrégebbi gyógynövény is egyben. Illatos leveleiből percek alatt hatékony torokfertőtlenítő és fájdalomcsillapító öblögét készíthetünk.

GYÓGYNÖVÉNYEK KÖHÖGÉSRE

A gyakran hosszadalmas problémát jelentő bronchitis és köhögés kezelésére már az ókorban is eredményesen használták a gyógynövényeket (papsajt, fehérmályva, martilapu). A természet patikáját ma sem nélkülözi az orvostudomány.

KAKUKKFŰ, A HARCTÉRI FERTŐTLENÍTŐSZER

Ez a pompás illatú növény valamikor széles körben használt általános fertőtlenítőszer volt. Hűléses megbetegedések kezelésében és megelőzésében sokoldalúan alkalmazható, amit ma is értékel az orvostudomány.

GYÓGYNÖVÉNYEK SZÁRÍTÁSA

Ha abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a környékünkön még vannak gyűjtésre alkalmas helyek, ahol illatozó gyógynövényeket gyűjthetünk, annyit, hogy nem tudjuk mindet frissen felhasználni, akkor nekiláthatunk e növények konzerválásának.

SZEDD ÖSSZE MAGAD...

A gyógynövényeket legkényelmesebb természetesen boltban megvásárolni. A kora őszi napsütés azonban sokunkat csábíthat kisebb-nagyobb kirándulásra, mikoris összekötte a kellemezt a hasznossal a környéken található növények között is válogathatunk.

MAGYAR RÁKELLENES LIGA ÉRDI SZERVEZETE

Életerőt adó csíranövények

Tápérték, gyógyhatás...

Legtöbben alig várjuk már a tavaszt, különösen ha borongós volt a tél, keveset sütött a nap.

A szervezetünkben - ha csak nem figyeltünk külön oda - fokozatosan kiürültek a tartalékok, fáradékonyabbakká váltunk. Közérzetünkön, lelki teherbírásunkon éppúgy érzékeljük a vitaminok, az ásványi anyagok hiányát, mint bőrünkön - elég csak alaposan megnézni magunkat a tükörben.

A tavasz eleje kiválóan alkalmas arra, hogy tabletták, hívogató, de valójában mesterségesen felpumpált és széppé varázsolt primőrök helyett a friss csíranövények felé forduljunk. Egyszerűen és olcsón, házilag kiegészíthetjük az erőt adó csíráztatott magokkal az étrendünket, és az üde táplálék fogyasztása hamarosan érezteti áldásos hatását. A gazdag és élő tápértéket képviselő zöldnövényekben a csíráztatás során a tápanyagtartalom megsokszorozódik: a vitaminokon és ásványi anyagokon kívül létfontosságú enzimekhez is hozzájut a szervezetünk. Egy kéthetes csírákúra szinte megújít bennünket: már az első héten megtisztul szervezetünk, felerősödik az immunrendszerünk, s mindezek következtében tovább száll a fáradtság, visszatér élet- és munkakedvünk egyaránt.

Egészségmegtartó, gyógyító erő

A csíranövény az egyik legősibb étel. Az emberiség már az írásos történelem kialakulása előtt élt a csíráztatott növények fogyasztásával, s léteztek a csíráztatásnak kialakult, jól bevált módszerei. A hozzáértők korán rájöttek a csíranövények egészségmegtartó és gyógyító hatására, így minden nagy civilizáció bölcsei ajánlották az étkezéshez hosszú-hosszú évszázadokon át. Meggyötört korunkban mind többen és többen fordulnak az értékes, elfeledettnek hitt, kipróbált tapasztalati tudás felé, s a csíráztatással való foglalatosság is ilyen lehetőség.

A csírák tápértéke

A csíráztatás voltaképpen kíméletes eljárás, és pont ezért is segítségével olyan magas tápértékű élelmiszer jön létre, amely a lehető legjobban megőrzi a tápanyagtartalmát: semmi nem vész kárba, semmi nem pocsékolódik el, semmi nem megy tönkre.

A csírákat „előre feldolgozott eledelnek” tekinthetjük, mert a szervezetünket tehermentesíti a könnyen emészthető táplálék segítségével. Voltaképpen a magban levő protein a

csíráztatás során aminosavakká alakul át, és így lesz az emésztés sokkal könnyebb. De ugyanezt történik a keményítővel is például a hüvelyesek esetében: a csíráztatásnál egyszerű cukrokká alakulnak át, és alighogy elfogyasztjuk, a gyomorból könnyen emészthetőség révén gyorsan a vérbe kerül.

A vitaminok, az enzimek és az ásványi sók alapvető fontosságúak az emberi szervezet egészségének fenntartásához, és erre kiválóak a csírák. A babfélék csíráztatásának tudományos felülvizsgálatakor a szakemberek meggyőződhetek arról, milyen hatalmas energia szabadul föl a hüvelyesekből. Két-három napi után a szunnyadó erő feltámad és élni kezd - nem véletlenül tartják a csíranövényeket, friss, élő tápláléknak.

Érdekeség, hogy a vitaminok más-más mennyiségben találhatóak a csírázó babfélékben. A szójában például a 600-700%-kal is megnő a C-vitamin tartalom rövid idő alatt. A megfázásos időszakokban ennek rendkívül nagy jelentősége lehet.

A csírák gyógyhatása

A mirigyes működési elégtelenségére, a megbomlott hormonháztartás helyreállítására is kiváló a csíranövények. A szója jótékony hatással van a hormonokra, egyes rákbetegségekből segíti a felgyógyulást. Magyar kutatók - dr. Hídvégi Máté biokémikus kutató és egyik tanítványa, dr. Farkas Rita - rájött, hogy a rákgyógyításban a búza egyik molekulacsoportja hatékony lehet a sérült immunrendszer helyreállításában a szabadgyökök semlegesítése révén. Az Avemar étrendi kiegészítőport évekként ezelőtt bemutatták a Magyar Onkológusok Társaságának tudományos ülésén, gyógyszerügyi forgalma is engedélyezett.

Nézzük kicsit részletesebben, melyik csíra mire jó?

Bab: fáradtság, ödéma.

Búza: bőrbetegségek, fáradtság, gyomorfekély, hajhullás, hólyag- és vesepanaszok, hörghurut, impotencia, izületi gyulladás, reuma, májproblémák, súlyfelesleg.

Fehér mustár: keringési rendellenesség, májproblémák.

Görögszéna: bőrbetegségek, hólyag- és vesepanaszok, keringési rendellenesség, ödéma, súlyfelesleg.

Hajdina: keringési rendellenesség.

Lucerna: fáradtság, hajhullás, hólyag- és vesepanaszok, idegrendszeri problémák, impotencia, májproblémák, súlyfelesleg.

Medvehagyma: impotencia, izületi gyulladás, reuma

Napraforgó: bőrbetegségek, hólyag- és vesepanaszok, izületi gyulladás, reuma, keringési rendellenesség, májproblémák, súlyfelesleg, szemproblémák

Petrezselyem: bőrbetegségek, hólyag- és vesepanaszok, keringési rendellenesség

Retek: arcüreggyulladás, hörghurut, idegrendszeri problémák, súlyfelesleg.

Sarkantyuka: hólyag- és vesepanaszok

Zeller: hörghurut, idegrendszeri problémák, súlyfelesleg.

Zsáza: fáradtság, hajhullás, izületi gyulladás, reuma.

MUSTÁRMAG

Magyar Rákellenes Liga Érdi Szervezet

www.erdirakliga.fw.hu • erdirakliga@freemail.hu

telefon: 06-20-56-55-208

számlaszám: 12001008-00102329-00400001

kiemelkedően közhasznú egyesület

adománya 150 százalékát levonhatja az adóalapból

Lelkiségi telefonszolgálat a 06-80-505-675

ingyenes zöld számon hétfőtől szombatig 9-21 óráig.

Sirius Állat – és Természetvédelmi Közhasznú Alapítvány
 Telefon: 06 30 276-6071 (Böjtös Andrea) • 06 30 910-6987 (Böjtös Éva)
 Email: siriusmail@freemail.hu • Bankszámlaszám: • 10403136-49534949-49521015

Jogsegélyszolgálat

A Városvédő és Városepítő Egyesület minden héten pénteken 17 és 19 óra között **ingyenes jogi tanácsadást tart.**

Helyszín: Érd, Diósi út 4/1

(a Ritmus Áruház mellett, a vasút felőli bejárat)

Dr. Szabó Ferenc ügyvéd.

Tel.: 06 30 352-1275

Hirdetésével a közhasznú érdei Környezetvédő Egyesületet támogatja!

GYÓGYÍTÓ, FRISSÍTŐ MASSZÁZS

Bozó Krisztián

• Telefon: 06-20-911-0641

Ha ezt a hirdetést magával hozza,
a 3. alkalom ingyenes!

SZENNYVÍZSZIPPANTÁS

DUGULÁSELHÁRÍTÁS, CSATORNATISZTÍTÁS
 NAGYNYOMÁSÚ WOMA AUTÓVAL.

FÜLÖP SÁNDOR VÁRJA

MEGRENDELÉSEIKET!

Telefon: 23-377-062, 06-20-9368-062

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐ

TELEFON: 06-30-850-3047

KONTÉNERES SZÁLLÍTÁS

sitt • kommunális hulladék • lomtalanítás

HÁZ – ÉS LAKÁSFELÚJÍTÁS

- ács, tetőfedő, bádogos munkák
 - hő – és hangszigetelés
 - gipszkarton szerelés
- víz-, gáz-, gázkészülék és fűtésszerelés
 - burkolás, kőművesmunkák
 - festés, mázolás
- épületek és vasszerkezetek bontása
 - gépi földmunka

I + M UNIVERSAL Bt.

2030 Érd, Kossuth L. u. 176.

Telefon: 06-20/386-7579,

06-30/254-5180,

06-70/389-6874

• Fax: 06-23/362-939

HAGYOMÁNY, KÉZMŰVESSÉG, NÉPMŰVÉSZET

*Egyedi kerámiák igényes kivitelben,
 nagy választékban a készítőtől.*

SZÜCS LÁSZLÓNÉ keramikus

2030 Érd, Fürdő utca 32.

Telefon, fax: 06-23-374748

